

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директорка Білявецького ЗЗСО І – ІІ ст.
Іванна Сацьків
20 серпня 2021 року

М.П.

**Освітня програма
для дошкільного підрозділу
Білявецького закладу загальної середньої освіти І – ІІ
ступенів з дошкільним підрозділом
Бродівської міської ради
Львівської області
на 2021/2022 навчальний рік**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
від 30.08.2021
протокол № 01

Голова педагогічної ради,
директорка Білявецького ЗЗСО І – ІІ ст.
Іванна Сацьків

М.П.

Зміст

Вступ	3
Розділ I. Загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності)	6
Розділ II. Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічна послідовність їх реалізації.....	12
Розділ III. Форми організації освітнього процесу.....	18
Розділ IV. Система внутрішнього забезпечення якості освіти	23

Вступ

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» Білявецький ЗЗСО I – II ст. у 2021/2022 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма на 2021/2022 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» та згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України №33 від 12 січня 2021 р.

Виконання освітньої програми забезпечить наступність між дошкільною освітою та НУШ. Виконання Базового компоненту дошкільної освіти засноване на компетентнісному підході.

Він визначає **вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей дошкільнят за такими освітніми напрямками:**

- ✓ особистість дитини;
- ✓ дитина в сенсорно-пізнавальному просторі;
- ✓ дитина в природному довкіллі;
- ✓ гра дитини;
- ✓ дитина в соціумі;
- ✓ мовлення дитини;
- ✓ дитина у світі мистецтва.

Ключові компетентності Базового компонента дошкільної освіти будуть продовжуватися в Держстандарті початкової освіти за окремими освітніми галузями. Наприклад, освітні напрями “Дитина в природному довкіллі” та “Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі” продовжуються математичною та природничою освітніми галузями, а “Дитина у світі мистецтва” – мистецькою та технологічною.

Наступність між дошкільною та початковою освітою також забезпечуватиметься через **формування наскрізних умінь**, що є спільними для дошкільної та початкової освіти:

- ✓ виявляти творчість та ініціативність;
- ✓ керувати емоціями;
- ✓ висловлювати та обґрунтовувати власну думку;
- ✓ критично мислити;
- ✓ ухвалювати рішення;
- ✓ розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в дошкільному підрозділі;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;

– організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;

– забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;

– корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;

– підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Пріоритетні завдання для розвитку дітей:

– *раннього віку* — опанування предметно-маніпулятивною діяльністю, формування активного мовлення, розвиток відчуттів та сприймання (зорові, слухові, тактильні та ін.), виховання культурно-гігієнічних навичок;

– *молодшого дошкільного віку* — оволодіння предметно-практичною діяльністю (діяльність з предметами за їх призначенням), засвоєння сенсорних еталонів (колір, форма, розмір), розвиток мовлення, вправляння чуттєвого досвіду взаємодії з оточенням (бачу, чую, відчуваю, дію);

– *середнього дошкільного віку* — ігрова діяльність, формування граматичної правильності мовлення та вихід на творчий рівень сюжетно-рольової гри;

– *старшого дошкільного віку* — формування психологічної зрілості та готовності до навчання у школі (життєві компетентності, мотивація, саморегуляція, вміння спілкуватися, інтерес до пізнавальної діяльності).

Організація освітнього процесу в 2021/2022 навчальному році буде спрямована на реалізацію таких завдань:

– Забезпечити формування у дітей необхідних компетенцій, навичок самостійної та спільної діяльності, активної взаємодії у соціумі шляхом створення багатофункціонального, варіативного, доступного, безпечного предметно-просторового середовища, сприятливого для гармонійного розвитку особистості дошкільника як гаранту готовності до Нової української школи та реалізації індивідуальних творчих потреб кожної дитини.

– Сприяти розвитку у кожного педагога прагнення до самоосвіти, саморозвитку, підняття рівня педагогічної майстерності шляхом впровадження в педагогічну діяльність інноваційних технологій, досвідів

Відповідно до рішення педагогічної ради у 2021/2022 навчальному році (протокол № 01 від 30.08.2021 року) освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через освітню програму для дітей від двох до шести років «Українське дошкілля», Комплексна програма: (авт. Білан О.І., Низковська О.В.), 2017 р. рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 23.08.2017 № 1/11-4988).

Мова навчання та виховання дітей українська.

Реалізація завдань національно-патріотичного виховання дошкільників здійснюється шляхом інтеграції завдань у різні види діяльності при проведенні занять з дітьми згідно з парціальною програмою «Україна – моя Батьківщина». Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку, автор: Каплуновська О.М. (лист ІМЗО від 25.03.2016 № 2.1/12-Г-85).

У 2021/2022 навчальному році функціонуватимуть такі групи: молодша група, середня група та старша група. Режим роботи усіх вікових груп за п'ятиденним робочим тижнем, тривалістю 10,5 год. з 7.45 до 18.15 щоденно.

У 2017 році Міністерством освіти і науки України була схвалена нова редакція програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» автор Олександра Білан, за загальною редакцією Олени Низьковської.

Концептуальна ідея програми полягає у виробленні оптимального варіанту реалізації змісту Базового компоненту дошкільної освіти; сучасних, підходах до розвитку, навчання і виховання дитини раннього (третього року життя) та дошкільного віку.

Мета програми - реалізація оптимального комплексу розвивальних, виховних і навчальних функцій та змістових напрямків організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 років із поступовим ускладненням змістової наповнюваності на кожному віковому етапі, що стосується положень особистісно-зорієнтованого та ціннісного підходу.

Завдання програми розглянуті крізь призму Базового компонента дошкільної освіти. Структуру програми визначають освітні лінії.

У змісті програми виокремлюють розділи за віковою періодизацією: *ранній вік (третього року життя), молодший дошкільний вік (четвертий року життя), середній дошкільний вік (п'ятого року життя), старший дошкільний вік (шостого року життя)*, в яких подані стислі психологічні характеристики дітей, завдання розвитку, зміст і форми освітнього процесу з кожного змістового компонента. Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності дитини.

Відповідно до рішення педагогічної ради у 2021/2022 навчальному році (протокол № 01 від 30.08.2021 року) освітній процес здійснюється за програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України. Зміст інваріантної складової Базового компонента дошкільної освіти забезпечується через освітню програму для дітей від двох до шести років «Українське дошкілля», Комплексна програма: (авт.Білан О.І., Низковська О.В.), 2017 р. рекомендованої Міністерством освіти і науки України (лист МОН України від 23.08.2017 № 1/11-4988).

Мова навчання та виховання дітей українська.

Реалізація завдань національно-патріотичного виховання дошкільників здійснюється шляхом інтеграції завдань у різні види діяльності при проведенні занять з дітьми згідно з парціальною програмою «Україна – моя Батьківщина». Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку, автор: Каплуновська О.М. (лист ІМЗО від 25.03.2016 № 2.1/12-Г-85).

У 2021/2022 навчальному році функціонуватимуть такі групи: молодша група, середня група та старша група. Режим роботи усіх вікових груп за п'ятиденним робочим тижнем, тривалістю 10,5 год. з 7.45 до 18.15 щоденно.

У 2017 році Міністерством освіти і науки України була схвалена нова редакція програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» автор Олександра Білан, за загальною редакцією Олени Низковської.

Концептуальна ідея програми полягає у виробленні оптимального варіанту реалізації змісту Базового компоненту дошкільної освіти; сучасних, підходах до розвитку, навчання і виховання дитини раннього (третього року життя) та дошкільного віку.

Мета програми - реалізація оптимального комплексу розвивальних, виховних і навчальних функцій та змістових напрямків організації життєдіяльності в межах вікової компетентності дітей від 2 до 6 років із поступовим ускладненням змістової наповнюваності на кожному віковому етапі, що стосується положень особистісно-зорієнтованого та ціннісного підходу.

Завдання програми розглянуті крізь призму Базового компонента дошкільної освіти. Структуру програми визначають освітні лінії.

У змісті програми виокремлюють розділи за віковою періодизацією: *ранній вік (третього року життя), молодший дошкільний вік (четвертий рік життя), середній дошкільний вік (п'ятий рік життя), старший дошкільний вік (шостий рік життя)*, в яких подані стислі психологічні характеристики дітей, завдання розвитку, зміст і форми освітнього процесу з кожного змістового компонента. Кожна освітня лінія програми завершується показниками компетентності дитини.

Програма побудована на принципах науковості, інтеграції, системності, комплексності, гуманізації змісту навчання та виховання.

Програма відповідає стратегічним завданням дошкільної освіти: реалізація особистісно зорієнтованої моделі дошкільної освіти, прилучення дітей до системи цінностей, культури, традицій українського народу, формування в дошкільників цілісної картини світу.

Багато уваги у програмі відведено освітній лінії «Особистість дитини». У ній виокремлено завдання щодо формування потреби у здоровому способі життя, виховання ставлення до здоров'я як до цінності, розвиток рухової активності дитини.

Програма «Українське дошкілля» включає завдання з ознайомлення дошкільників із пожежною безпекою, правилами дорожнього руху, безпекою в побуті, поведінкою з незнайомими людьми, безпекою на природі.

Освітня лінія «Дитина в соціумі» представлена розділами: «Формування основ духовно-моральних якостей», «Народознавство», а у середньому та старшому дошкільному віці також додано розділ «Основи правової культури».

Програма «Українське дошкілля» орієнтує на розширення кола уявлень дітей про культуру, традиції українського народу. Підрозділ «Народознавство» включає ознайомлення дітей із сімейними та родинними традиціями, українською оселею, рідним краєм, народним одягом, українською народною іграшкою, календарно-обрядовими святами, звичними і традиціями, національною кухнею та народними ремеслами. Такий аспект роботи введений для пізнавального розвитку, збагачення знань дітей про історичні пам'ятки, формування стійкого інтересу до народознавчого матеріалу свого регіону, бажання пізнати його ближче.

Зміст освітньої лінії «Дитина у природному довкіллі» спрямований на збагачення уявлень про світ природи, формування екологічної культури дошкільника. Неабияку увагу приділено розкриттю особливостей природи.

Освітня лінія «Дитина у світі культури» представлена двома розділами: «Предметний світ» та «Світ мистецтва».

Підрозділ «Предметно-практична діяльність» включає трудову діяльність, а в середньому та старшому дошкільному віці ще основи економічної культури.

Розділ «Світ мистецтва» включає такі види дитячої художньої діяльності: літературна, музична, театральна, образотворча. Використовуючи такий великий спектр діяльності з дітьми, вихователь має змогу збагачувати духовний світ дитини, розвивати уяву, почуття. Програма передбачає збагачення образотворчої діяльності дітей (малювання, аплікація, ліплення) через використання виробів декоративно-ужиткового мистецтва України та різних інноваційних технік малювання й аплікації.

Враховуючи те, що провідною діяльністю дітей дошкільного віку є гра, у програмі виокремлено освітню лінію «Гра дитини». У ній розглянуто такі види ігор, як: рольові, конструкторсько-будівельні, дидактичні, народні, рухливі, настільно-друковані, театралізовані та ігри на розвиток креативності. Особливо багата тематика народних ігор. Також подано орієнтовну тематику кожного виду ігор.

Освітня лінія «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» побудована за напрямками «Сенсорні еталони»; «Елементарні математичні уявлення». Діти старшого дошкільного віку розв'язують нескладні завдання з народної математики.

Запорукою якісної освіти є мовленнєвий розвиток дошкільника. Тому в освітній лінії «Мовлення дитини» уточнено й конкретизовано завдання її формування правильної звуковимови, збагачення та активізації лексичного запасу, оволодіння граматично-правильним мовленням, зв'язним мовленням. Уведено напрям роботи «Мовленнєвий етикет». У програмі одним зі складників мовленнєвого розвитку є завдання з підготовки дітей до навчання елементів грамоти та підготовки руки до письма. Особливий акцент зроблено на завдання мовленнєвого розвитку дітей старшого дошкільного віку, враховуючи обов'язковість дошкільної освіти з п'ятирічного віку.

Показники компетентності, якими закінчується кожна освітня лінія програми, вихователь може використати для визначення рівня розвитку дитини в кінці навчального року.

У додатках подано орієнтовний перелік музичного репертуару та художньої літератури. Враховуючи те, що форми та напрямки роботи з батьками стосуються усіх вікових груп, розділ «Співпраця із сім'єю» винесений в додатки.

Програма розвитку дітей дошкільного віку «Українське дошкільля» відображає запити практиків, орієнтує на системність щодо гуманістично спрямованої активної роботи з формування життєвої компетентності дошкільника.

Розділ II

Перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній,

логічна послідовність їх вивчення

Зміст освітнього процесу в дошкільному підрозділі в 2021/2022 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітня лінія	Зміст освітнього процесу
---------------	--------------------------

<p>Особистість дитини</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.
<p>Дитина в соціумі</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</p>
<p>Дитина в природному довкіллі</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне</p>

	<p>ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.</p> <p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.</p>
<p>Мовлення дитини</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>
<p>Дитина в світі культури</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності,</p>

	<p>культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.</p>
<p>Гра дитини</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.</p>
<p>Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної</p>

	поведінки в різних життєвих ситуаціях.
--	--

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених в освітній програмі.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. *Інваріантна складова змісту* дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

З метою підвищення якості освітнього процесу в 2021/2022 навчальному році в дошкільному підрозділі використовуються *інноваційні педагогічні технології*, а саме:

Назва групи (вікова група)	Інноваційна технологія	Автор(и) технології
Молодша група	Мовленнєвий розвиток дітей дошкільного віку Гуманістичне виховання В.О.Сухомлинського	
Середня група	Правове виховання в дошкільному віці Гуманістичне виховання В.О.Сухомлинського Проблеми естетичного виховання у творчій спадщині В.О. Сухомлинського	В.О.Сухомлинський

Старша група	Патріотичне виховання дошкільників. Метод проектів у роботі з дітьми дошкільного віку Метод проектів у роботі з дітьми дошкільного віку
--------------	---

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей.

Для здійснення моніторингу якості освітнього процесу можна використовувати методичні рекомендації схвалені для використання в дошкільних навчальних закладах комісією з дошкільної педагогіки і психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН від 22.06.2016 № 21/12-Г-404).

Інструментарієм здійснення моніторингу можуть бути: карти спостереження, кваліметричні моделі, що використовуються в межах регіональних моніторингових дослідженнях та кваліметрична модель Єльникової Г.В. (лист МОНУ від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»).

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми раннього та дошкільного віку, а також індивідуальну роботу.

Дошкільний підрозділ здійснює планування методичної роботи також з урахуванням цих результатів.

Розділ III

Форми організації освітнього процесу

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма дошкільного підрозділу визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Термін навчання. Навчальний рік у дошкільному підрозділі Білявецького закладу загальної середньої освіти I – II ступенів з дошкільним підрозділом Бродівської міської ради Львівської області починається 1 вересня 2021 року і закінчується 31 серпня 2022 року, оздоровчий період (під час якого освітня робота здійснюється відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України – з 1 червня по 31 серпня 2021 року).

Упродовж навчального року для дошкільників будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, крім фізкультурно-оздоровчої та художньо-продуктивної діяльності. Орієнтовні терміни проведення канікул: літні – з 1 червня до 30 серпня 2021 року (90 календарних днів), осінні – з 28 жовтня до 31 жовтня 2021 року (4 календарних дні), зимові – з 25 грудня до 09 січня 2022 року (16 календарних днів), весняні – з 26 березня до 03 квітня 2022 року (9 календарних днів).

Організоване навчання у формі занять проводиться, починаючи з 3-го року життя. Тривалість занять становить:

- у молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;
- у старшій групі – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менш 10 хвилин.

Тривалість проведення індивідуальних занять – 15-25 хвилин залежно від віку дітей.

Режим роботи дошкільного підрозділу Білявецького ЗЗСО I – II ступенів з дошкільним підрозділом Бродівської міської ради Львівської області для всіх вікових груп з повним днем тривалістю 10,5 год 5 днів на тиждень.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2021/2022 навчальному році педагогами закладу будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття

різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- групові (10-12 дітей);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями у всіх вікових групах організуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей;
- контрольні заняття.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групах планується як у першій, так і у другій половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної та діяльності та фізичного розвитку. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

У дошкільному підрозділі планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник та ін.) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім

занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;
- тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

За окремим планом педагоги здійснюють індивідуальну роботу з дітьми.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- оздоровчих заходів.

З метою реалізації варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти у дошкільному підрозділі проводиться гурткова робота за інтересами дітей. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

Вище зазначені форми організації освітнього процесу дошкільного підрозділу реалізуються в рамках:

- плану роботи Білявецького ЗЗСО I – II ст. на 2021/2022н.р.;
- режиму роботи груп.

За окремим планом у закладі організовується оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- дозований біг, ходьба по траві, піску;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструкторські та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;

- організація трудової діяльності;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

З метою забезпечення єдиних вимог і наступності сімейного і суспільного виховання, надання психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, підтримки різнобічного розвитку дітей.

Основні форми діяльності консультативного центру (пункту):

- організація лекторіїв, індивідуальних і групових консультацій для батьків або осіб, які їх замінюють;
- організація консультування через Viber, в телефонному режимі, через організацію роботи сайту закладу дошкільної освіти.

Консультативний центр (пункт) здійснює консультативну допомогу батькам або особам, які їх замінюють, із питань:

- соціалізації дітей дошкільного віку, які виховуються в умовах сім'ї;
- вікових, психофізіологічних особливості дітей;
- психологічної готовності до навчання у школі;
- профілактики відхилень у фізичному, психічному і соціальному розвитку дітей дошкільного віку, які виховуються в умовах сім'ї;
- організації ігрової діяльності;
- організації харчування дітей вдома;
- створення умов для загартування і оздоровлення;
- соціального захисту дітей із різних категорій сімей.

Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком від 3 до 5 років) проводиться підгрупами та індивідуально за річним планом роботи.

Організація психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, будується на основі інтеграції діяльності спеціалістів консультативного центру (пункту): вихователів, медичного працівника.

Також з метою поширення серед батьків психолого-педагогічних та фізіологічних знань про дітей раннього та дошкільного віку, доступності здобуття дошкільної освіти педагогічний колектив здійснює соціально-педагогічний патронат сімей, діти яких за станом здоров'я та інших причин не відвідують дошкільний підрозділ, але проживають на його території обслуговування. (за потреби)

Розділ IV

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». *Вона може включати:*

- оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Згідно зі статтею 20 Закону України «Про дошкільну освіту» педагогічна рада закладу формує систему та затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу дошкільної освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Рекомендації щодо створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

1.Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів.

2.Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів та оцінка їх динаміки.

3.Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.

4.Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

Напрями, показники, методу збори інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів

(див. таблицю)

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у дошкільному підрозділі доцільно визначати за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів можуть бути: вивчення документації, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ю) усіх учасників

освітнього процесу (педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності. А також медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання).

Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

Таблиця

Орієнтовні напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації	Термін проведення
Освітнє середовище	Забезпечення ЗДО (груп) обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження	Вересень
	Забезпечення навчально-наочними посібниками та іграшками відповідно до Типового переліку	Спостереження	Вересень Січень
	Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам	Спостереження, вивчення документації	Постійно
	Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження, вивчення документації	Постійно
Освітня діяльність	Якість планування	Вивчення документації	Щомісячно
	Діяльність муз.керівника	Опитування, вивчення документації	Постійно
	Система внутрішнього моніторингу	Вивчення документації	Жовтень Травень
	Організація та здійснення освітнього процесу	Спостереження вивчення документації	Постійно
	Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження оцінка, вивчення документації	Постійно
	Діяльність вихователя	Спостереження, вивчення документації	Постійно
	Організація та здійснення методичної	Вивчення	

	роботи	документації	
	Співпраця з батьками вихованців	Опитування, вивчення документації	Постійно
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння вихованцями старшої групи вимог за освітніми лініями	Спостереження	Жовтень, травень

Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);
- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основні процедури вивчення якості освітньої діяльності

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності визначено:

- відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти;
- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.

Відстеження рівня розвитку дітей старшого дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію можна використати картами спостереження або кваліметричну модель Єльнікової Г.В. (лист МОНУ від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»).

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки

України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти». Для проведення внутрішнього моніторингу розроблена відповідна програма (знаходиться на сайті Білявецького ЗЗСО I – II ст.).

Самооцінювання освітньої діяльності включає :

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів;
- оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів .
2. Підвищення якості освіти на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри серед педагогічних працівників та батьків вихованців.